

Rising from the Ruins: Rebuilding Europe after World War Two

překlad Eva Zajícová, ASUD

Konference UČÍME (SE) O EVROPSKÉ UNII je součástí bloku konferencí **Decisions and Dilemmas 3**, které připravuje v letošním roce **Euroclio z fondu Erasmus+** a které se uskuteční ještě na Kypru, v Bulharsku, Chorvatsku, Finsku, Lotyšsku, Portugalsku a ve Španělsku.

Metodika

Co vedlo evropské státy k tomu, aby se po druhé světové válce sjednotily a založily Evropskou unii?

Scénář se 30 rozdílnými rolemi - vhodná aktivita pro studenty s rozdílnými schopnostmi čtení. Scénář je sepsán tak, aby jej bylo možné použít i ve třídě. Vyvolává ve třídě diskuzi, analýzu a zpětnou vazbu k tématu vzniku EU a role *Otců zakladatelů*.

Výstupy - cíle

Žáci pochopí:

- Otcové zakladatelé vycházeli z velmi rozdílných politických a náboženských poměrů, měli rozdílné zážitky a traumata z války, panoval všeobecný odpor k tyranii a utrpení.
- Evropa má svou dlouhou historii krvavých konfliktů, ve které žádná země nebyla bez viny.
- Druhá světová válka způsobila bezprecedentní škody a utrpení napříč celým kontinentem.
- Poválečné období a období tzv. studené války byly ve stínu možné nukleární hrozby, což zvyšovalo nutnost evropské integrity.
- Jaké byly role supervelmocí (SSSR a USA) směrem ke sjednocení Evropy.

Úloha učitelů

Zpřístupnit minulost.

Systematizovat historické dotazy.

Vytvořit historii přístupnou všem.

Povzbudit multiperspektivní přístup.

Aktivní učení.

Účast všech žáků ze třídy.

Historie a současnost Evropské unie se možná mnohým studentům zdá jako prázdné a hloupé téma. Avšak přiblížením akcí, které se odehrály těsně po druhé světové válce, vtělením se do rolí *Otců zakladatelů* jako jejich mladší já, se stane vytváření sjednocené Evropy dramatictější a studentům bližší.

Historical Thinking

Historická interpretace – scénář ukazuje různý náhled na poválečnou situaci z rozdílných pozic. Například východní blok sám sebe (očima SSSR) nahlíží jako na obranný blok, západní země v něm vidí agresivní, útočný blok.

Příčiny a následky – studenti jsou vyzváni, aby sami zauvažovali, o důsledku totální války, o existenci supervelmocí, příslibu Marshallova plánu a o tom, jakou roli hrála mírová politika při zakládání EU.

Historický význam – Jak významná byla úloha *Otců zakladatelů* při vyvážení EU?

Změny a posuny – Jak se vyrovnala poválečná Evropa s minulostí? Do jaké míry ovlivní válečná století v Evropě snahu o trvalý mír?

Učitelské materiály – podklady

Scénář – 30x

Kartičky s charakteristikou postav

Papírové rozdělovníky v různých barvách pro politiky, ducha národa atd.

Bližší instrukce viz:

<http://www.thinkinghistory.co.uk/UsingActivities/UsingActManagement.html#tabards>

Plán hodiny

powerpointová presentace

Doporučené kostýmy a rekvizity

Metody práce

Dramatizace, hra podle rolí

Následná diskuze

Doporučené časové rozdělení

Seznámení se s tématem	5 min.
Rozdělení rolí	10 min.
Příprava třídy a studentů	10 min.
Vlastní dramatizace	20 min.
Diskuze	15 min.

Přípravné práce

1. Stáhnout a vytisknout materiály ke scénáři *Rising from the Ruins: Rebuilding Europe after World War Two* z *Historiana* website: <http://la.historiana.eu/> .
2. Stáhnout PowerPoint presentation – <http://graph.historiana.eu/la/activity/rising-from-the-ruins-rebuilding-europe-after-world-war-two/>.
3. Stáhnout, vytisknout a zalaminovat Kartičky s charakteristikou postav.
4. Vytisknout celou sadu s charakteristikou postav i pro svou vlastní potřebu.
5. Rozmyslet si rozdělení rolí s ohledem na čtenářské schopnosti studentů (obtížnost rolí zvýrazněna hvězdičkami – čím více hvězdiček, tím je role obtížnější)

Přípravné práce se studenty

Vysvětlit studentům, co každá kartička znamená.

Rozdat studentům kartičky.

Za domácí úkol je nechat seznámit se se svou vlastní rolí.

Ti, kdo budou mít na starosti posun děje, vypravěči, režisér a inspicient by měli umět vysvětlit:

- 1) Co znamená frázové spojení *Otcové zakladatelé*.
- 2) Kdo to byli *Otcové zakladatelé*.

Požádat studenty, aby si dle svých charakterových kartiček na příště přinesli rekvizity, případně (náznakové) kostýmy.

Plán hodiny

a) Připravit si třídu

1. Nastavit první slide z powerpointové prezentace
2. Vymyslet a vybrat prostor pro tři základní skupiny – politici, hlas lidu, facilitátoři.
3. Připravit si scénáře a charakterové kartičky.
4. Po příchodu studenty usadit do lavic se všemi jejich rekvizitami, kostýmy a charakterovými kartami.
5. Potom učitel rozjždí úvodní aktivitu.

b) Úvodní aktivity

- První otázka: „Kolik z vás je politiků?“
- První instrukce: „Vezměte si, prosím, své věci a stoupněte si před tabulí.“
- Ve chvíli, kdy jsou studenti na místě, učitel je vyzve:
„Můžete najít ještě někoho z Vaší nové země? Máte 30 vteřin. Domluvte se!“
- Potom učitel požádá facilitátory - „Někteří z politiků, kteří stojí před tabulí, jsou *Otcové zakladatelé*. Můžete je identifikovat?“
- Facilitátoři (režisér, vypravěči, inspicient) mají za úkol *Otce zakladatele* představit.

Každý, kdo je představován, postoupí o krok vpřed.

- Učitel požádá facilitátory, aby řekli něco více: „Vysvětlete, co znamená pojem *Otcové zakladatelé*.“

- Další dotaz učitele: „A kolik z vás představuje jednotlivé státy? Vezměte si své rekvizity (vlajky, symboly apod.) a stoupněte si proti politikům.“

Učitel se vrátí ke zbylým studentům. Další učitelská otázka: „Co znamená role Hlas lidu?“

- „Kolik z vás reprezentuje státy, které se účastnily druhé světové války?“

Učitel požádá studenty, aby stručně popsali vliv světové války na svou zemi (ve své zemi).

- Další učitelská otázka směřuje na politiky: „Kolik z vás žilo nebo pracovalo ve více než jedné zemi, jednom státě?“

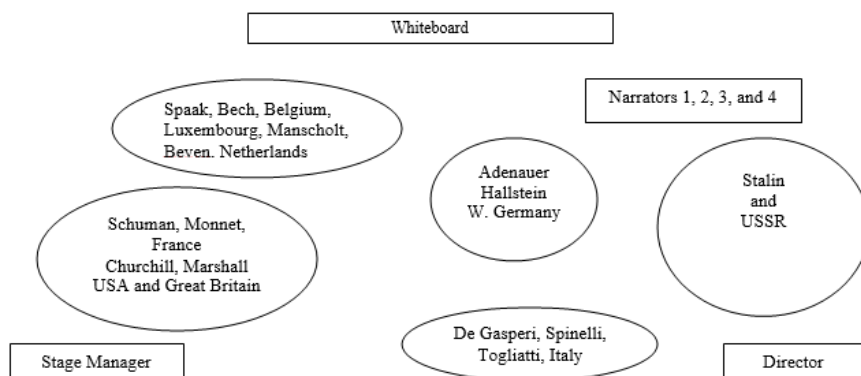
- Učitel požádá politiky, aby si potřásli rukami s Hlasy lidu těch států, ve kterých žili nebo pracovali.

c) Příprava na dramatizaci

- Učitel se žáky vyklidí prostor před tabulí, přesunou odsud lavice a židle a vytvoří tak improvizované podium. Studenty usadí dozadu nebo je nechá sedět na zemi. Promluví s nimi o tom, co již vědí o EU.
- Rozdá kopie scénáře: *Rising from the Ruins*.
- Požádá studenty, aby si svůj scénář pročetli, případně podtrhali svůj part, svou roli (učitel má připraveny tužky a zvýrazňovače).

d) Dramatizace podle scénáře

- Učitel pustí powerpointovou prezentaci.
- Postaví vypravěče před tabulí dle nákresu:

- Připraví SSSR, Josifa Stalina a Konrada Adenauera na příchod – hned první stránka scénáře.
- Upozorní další postavy, které se objevují již na druhé straně scénáře - Robert Schuman, Jean Monnet a Francie, Winston Churchill, Velká Británie, George Marshall a USA - ukáže jim, kde bude jejich místo.

- Požádá další, aby se připravili – že nastupují třetí a kde je jejich místo: Paul Henri Spaak, Belgie, Josef Bech a Lucembursko, Sicco Mansholt, Johan Beyen a Nizozemí, Itálie, De Gasperi, Togliatti a Spinelli.
 - Hrají se stránky 1 až 16.
 - Jak postupně postavy přicházejí na scénu, staví se do zadaných pozic – viz plánek (jejich postavení připomíná zeměpisné rozdělení daných států).
 - Důležitá poznámka pro studenty – *hrajte tváří v tvář sobě, ne pro diváky.*
- e) Aktivity po dramatizaci
- Všichni prodiskutují pocity a znalosti, ke kterým se zúčastnění dostali, které nabyli.
 - Všichni znovu přestaví třídu a vrat vše na svá místa.

Doporučení k dalšímu využití tématu

Ti, kdo představovali politiky, zkusí najít nějaké informace navíc ke své postavě. Otázka: „Pomohla vám tato role k tomu, abyste ke své postavě zaujali názor, případně změnili vztah, jaký jste měli na začátku?”

Vzpomeňte si na prvotní informaci, kterou jste získali ze svých kartiček, byla pro vás dostačující?

Ti, kteří představovali „hlas lidu” - udělejte charakteristiku, který jste zastupovali. Jak dalece „hlas lidu” reagoval na pocity svých lidí po druhé světové válce?

Bylo pro vás přijatelné mluvit v zájmu celého národa? Jaké problémy to může přinést?

Pro všechny studenty:

Vytvořte seznam všech politiků, kteří se těchto debat účastnili a kteří strávili nějaký čas mezi lidmi jiného státu. Myslíte, že je tyto zkušenosti mohly ovlivnit na cestě budování spojené Evropy?

Tento scénář předpokládá, že je hlavně o tvoření nové Evropy. Nakolik je odpovídající, že rolím USA a George Marshalla byla přisouzena tak velká úloha v dramatizaci? Udělejte si se svými spolužáky průzkum, jak na tuto okolnost nahlížet?

Scénář byl sepsán profesionálním scénáristou žijícím v Anglii. Může toto mít nějaký vliv na úhel pohledu použitý ve scénáři?

Jaká by byla vaše vlastní interpretace formování EU? Jak dalece se podobá interpretaci použité ve scénáři?

Jaká byla role vaší mateřské země v tomto procesu?

Jaké faktory ovlivnily vznik Evropského parlamentu?

Názor: „Založení Evropské unie po druhé světové válce bylo nevyhnutelné.” - Jak dalece vy souhlasíte s tímto tvrzením? Jaké další možnosti volby měli evropští lídři?